

KANTONALNO TAKMIČENJE IZ MATEMATIKE

I RAZRED

Srednjobosanski kanton, školska 2012/13. godina

1. Riješiti sistem jednačina:

$$\frac{ab}{a+b} = 2$$

$$\frac{ac}{a+c} = 5$$

$$\frac{bc}{b+c} = 4.$$

2. U trouglu ABC je $\angle BAC = 60^\circ$. Ako je M središte stranice \overline{BC} , N podnožje visine datog trougla iz vrha B , a P podnožje visine iz vrha C , dokazati da je MNP jednakoststranični trougao.
3. Dokazati da za sve realne nenegativne brojeve a, b, c važi nejednakost:
$$ab(a+b-2c) + bc(b+c-2a) + ca(c+a-2b) \geq 0.$$
4. Dokazati da je zadnja cifra (cifra jedinica) broja 7^{10000} broj 1.

Rješenja zadataka za I razred

1. Sistem je definisan samo za realne brojeve a, b, c za koje je $a+b \neq 0 \wedge b+c \neq 0 \wedge c+a \neq 0$. Može se odmah uočiti da, ako je neka od promjenljivih a, b ili c jednaka nuli, sistem nema rješenja.

Prvi način: Ako uzmemmo recipročne vrijednosti na obje strane u sve tri jednačine, dobićemo:

$$\frac{a+b}{ab} = \frac{1}{2} \wedge \frac{a+c}{ac} = \frac{1}{5} \wedge \frac{b+c}{bc} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1}{b} + \frac{1}{a} = \frac{1}{2} \wedge \frac{1}{c} + \frac{1}{a} = \frac{1}{5} \wedge \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{4}.$$

Saberemo sve tri jednačine, pa ćemo dobiti:

$$2\left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}\right) = \frac{1}{2} + \frac{1}{5} + \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{19}{40}.$$

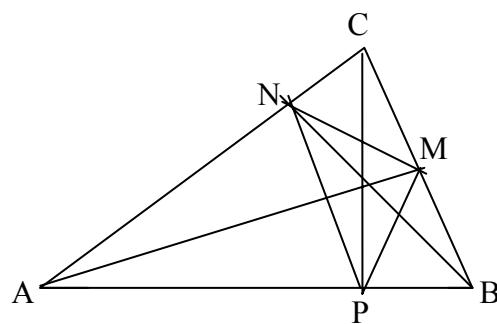
Poredeći sa prvom, odnosno drugom, odnosno trećom jednačinom u sistemu dobijamo redom da je $\frac{1}{c} = -\frac{1}{40} \wedge \frac{1}{b} = \frac{11}{40} \wedge \frac{1}{a} = \frac{9}{40}$, odnosno $(a, b, c) = \left(\frac{40}{9}, \frac{40}{11}, -40\right)$.

Dруги начин: Ako se oslobođimo razlomaka u sve tri jednačine, imamo da je $ab = 2a + 2b \wedge ac = 5a + 5c \wedge bc = 4b + 4c$.

Iz prve jednačine se dobije da je $a = \frac{2b}{b-2}$, a iz treće je $c = \frac{4b}{b-4}$. Kad zamijenimo a i c preko b u drugu jednačinu dobije se da je $\frac{8b^2}{(b-2)(b-4)} = \frac{10b}{b-2} + \frac{20b}{b-4}$.

Uz pretpostavku da $b \notin \{2, 4\}$ pomnožimo jednačinu sa $(b-2)(b-4)$, pa se nakon sređivanja dobije $22b^2 - 80b = 0$. Pošto znamo da ne može biti $b = 0$, podijelimo jednačinu sa b i dobijemo da je $b = \frac{40}{11}$. Nakon toga se lako dobije da je $a = \frac{40}{9}$ i $c = -40$.

2. Konstruišimo kružnicu sa centrom u tački M , poluprečnika $r = \overline{CM} = \overline{MB}$. Tada se zaključuje da i tačke N i P leže na toj kružnici, jer je periferijski ugao nad prečnikom pravi i jer su uglovi BNC i CPB pravi. Pošto je $\overline{MN} = \overline{MP} = r$, trougao MNP je jednakokraki. U trouglu ABN je $\angle BAN = 60^\circ$, $\angle ANB = 90^\circ$. Zato je $\angle ABN = 30^\circ$, a to je periferijski ugao nad lukom NP .

Pošto je ugao NMP centralni ugao nad tim lukom, taj ugao inosi 60^0 . Dakle, trougao MNP je jednakokraki trougao kome je jedan unutrašnji ugao 60^0 pa se lako zaključuje da su i ostali uglovi 60^0 , što znači da je trougao MNP jednakostanični.

3. $ab(a+b-2c) + bc(b+c-2a) + ca(c+a-2b) = a(b-c)^2 + b(c-a)^2 + c(a-b)^2 \geq 0$.
4. Ako se pomnože dva broja čija je cifra jedinica (tj. zadnja cifra) 1, dobije se takođe broj čija je zadnja cifra 1. Pošto je $7^4 = 2401$ i $7^{10000} = (7^4)^{2500} = 2401^{2500}$, tvrdnja očigledno važi.

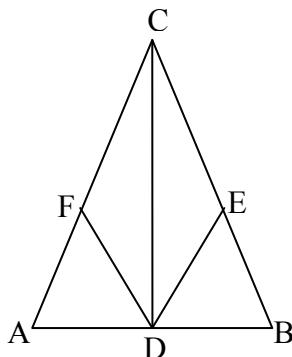
KANTONALNO TAKMIČENJE IZ MATEMATIKE
II RAZRED

Srednjobosanski kanton, školska 2012/13. godina

1. Odrediti vrijednost parametra k tako da zbir recipročnih vrijednosti nula kvadratne funkcije $y = (k-1)x^2 - 2(k+1)x + 2k - 1$ bude veći od $\frac{1}{2}$.
2. U trouglu ABC simetrala ugla ACB siječe stranicu \overline{AB} u tački D . Ako je $\overline{AC} + \overline{BD} = \overline{BC} + \overline{AD}$, dokazati da je trougao ABC jednakokraki.
3. Riješiti jednačinu $x \cdot 2^x + \frac{1}{x} \cdot 2^x = 4$.
4. Izračunati $\left(\sqrt{2+\sqrt{2}} + i\sqrt{2-\sqrt{2}}\right)^6$, ako je i imaginarna jedinica.

Rješenja zadataka za II razred

- Neka su x_1 i x_2 nule kvadratne funkcije. Tada je $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} > \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{x_1 + x_2}{x_1 x_2} > \frac{1}{2}$. Prema Vietovim formulama dobijemo: $x_1 + x_2 = \frac{2(k+1)}{k-1}$ i $x_1 x_2 = \frac{2k-1}{k-1}$. Otuda je $\frac{2k+2}{2k-1} > \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{2k+2}{2k-1} - \frac{1}{2} > 0 \Rightarrow \frac{2k+5}{4k-2} > 0$. Konačno se dobije: $k \in \left(-\infty, -\frac{5}{2}\right) \cup \left(\frac{1}{2}, +\infty\right)$.
- Prvi način:** Označimo dužine stranica trougla, prema standardnoj notaciji, sa a, b, c . Neka je dužina duži \overline{AD} jednaka x . Tada je dužina duži \overline{BD} jednaka $c-x$. Ako iskoristimo osobinu simetrale ugla u trouglu imamo da je $\frac{x}{c-x} = \frac{b}{a}$. Odatle se dobije da je $x = \frac{bc}{a+b}$ i $c-x = \frac{ac}{a+b}$. Iz zadatog uslova onda slijedi da je $b + \frac{ac}{a+b} = a + \frac{bc}{a+b} \Rightarrow b(a+b) + ac = a(a+b) + bc$. Poslije sređivanja se dobije: $b^2 - a^2 + ac - bc = 0 \Rightarrow (b-a)(b+a) - c(b-a) = 0$, tj. $(b-a)(b+a-c) = 0$, a odatle je $b=a$ ili $b+a=c$. Ali znamo da je u svakom trouglu zbir dvije stranice veći od treće, pa je dakle $a=b$ i trougao je zato jednakokraki.

Drugi način: Pošto je ugao CDB vanjski u trouglu ADC , imamo da je taj ugao veći od ugla $\angle ACD = \angle BCD$. Zato je $\overline{BC} > \overline{DB}$, pa na duži \overline{BC} možemo naći tačku E , takvu da je $\overline{BD} = \overline{BE}$. Analogno, $\overline{AC} > \overline{AD}$, pa se na duži \overline{AC} može naći tačka F , tako da je $\overline{AD} = \overline{AF}$. Iz $\overline{AC} + \overline{BD} = \overline{BC} + \overline{AD}$, slijedi: $\overline{AC} - \overline{AF} = \overline{BC} - \overline{BE}$, tj. $\overline{CF} = \overline{CE}$. Sada je lako dokazati podudarnost troglova DCF i DEC , pa je $\overline{DF} = \overline{DE}$ i $\angle CFD = \angle CED$. To dalje povlači podudarnost trouglova AFD i DBE , a otuda je $\angle CAB = \angle ABC$, pa je trougao ABC jednakokraki.

- Ako je $x < 0$, lijeva strana jednačine je negativan broj. Dakle, $x > 0$, uzimajući u obzir da je $x \neq 0$ zbog definisanosti izraza u jednačini. Prema odnosu aritmetičke i geometrijske sredine je $a+b \geq 2\sqrt{ab}$ ($a>0, b>0$). Jednakost važi ako i samo ako je

$$a=b. \quad \text{Iz } x \cdot 2^{\frac{1}{x}} + \frac{1}{x} \cdot 2^x \geq 2\sqrt{x \cdot 2^{\frac{1}{x}} \cdot \frac{1}{x} \cdot 2^x} = 2\sqrt{2^{\frac{x+1}{x}}} \quad \text{i } x + \frac{1}{x} \geq 2\sqrt{x \cdot \frac{1}{x}} = 2 \quad \text{slijedi:}$$

$$x \cdot 2^{\frac{1}{x}} + \frac{1}{x} \cdot 2^x \geq 2\sqrt{2^2} = 4.$$

Jednakost važi ako je $x \cdot 2^{\frac{1}{x}} = \frac{1}{x} \cdot 2^x = 2 \Rightarrow 2^{\frac{1}{x}} = \frac{2}{x} \wedge 2^x = 2x.$

Ako pomnožimo zadnje dvije jednačine slijedi:

$$2^{\frac{x+1}{x}} = 4 = 2^2 \Rightarrow x + \frac{1}{x} = 2 \Rightarrow x^2 + 1 = 2x \Rightarrow (x-1)^2 = 0 \Rightarrow x = 1.$$

$$\begin{aligned} 4. \quad & \left(\sqrt{2+\sqrt{2}} + i\sqrt{2-\sqrt{2}} \right)^2 = 2 + \sqrt{2} + 2 \cdot \sqrt{2+\sqrt{2}} \cdot i\sqrt{2-\sqrt{2}} + i^2(2-\sqrt{2}) = \\ & = 2 + \sqrt{2} - 2 + \sqrt{2} + 2i\sqrt{4-2} = 2\sqrt{2} + 2i\sqrt{2} = 2\sqrt{2}(1+i). \end{aligned}$$

Slijedi:

$$\begin{aligned} & \left(\sqrt{2+\sqrt{2}} + i\sqrt{2-\sqrt{2}} \right)^6 = (2\sqrt{2})^3(1+i)^3 = 8 \cdot 2\sqrt{2}(1+3i+3i^2+i^3) = 16\sqrt{2}(1+3i-3-i) \\ & = 16\sqrt{2}(-2+2i) = 32\sqrt{2}(i-1). \end{aligned}$$

KANTONALNO TAKMIČENJE IZ MATEMATIKE

III RAZRED

Srednjobosanski kanton, školska 2012/13. godina

1. U trouglu ABC jedna stranica je dugačka 9 cm, druga je dužine 5 cm, a ugao nasuprot treće stranice jednak je polovini razlike uglova koji leže nasuprot poznatih stranica. Izračunati nepoznatu stranicu datog trougla i njegovu površinu.
2. Stranice trougla leže na pravima čije su jednačine u koordinatnom sistemu: $y + 8 = 0$, $3x - 4y + 7 = 0$, $4x + 3y - 24 = 0$. Naći jednačinu upisane kružnice tog trougla.
3. Dokazati da je nejednakost $\frac{\sin x - 1}{\sin x - 2} + \frac{1}{2} \geq \frac{2 - \sin x}{3 - \sin x}$ tačna za sve realne brojeve x .
4. Odrediti sve vrijednosti parametra a za koje jednačina $\sin^4 x + \cos^4 x + \sin 2x + a = 0$ nema rješenja.

Rješenja zadataka za III razred

1. Prvi način:

Uz standardno označavanje stranica i uglova u trouglu, možemo napisati da je $a = 9$, $b = 5$, $\alpha - \beta = 2\gamma$. Iz jednakosti $\alpha = \beta + 2\gamma$ i $\alpha + \beta + \gamma = 180^\circ$ slijedi da je $\beta = 90^\circ - \frac{3\gamma}{2}$ i $\alpha = 90^\circ + \frac{\gamma}{2}$.

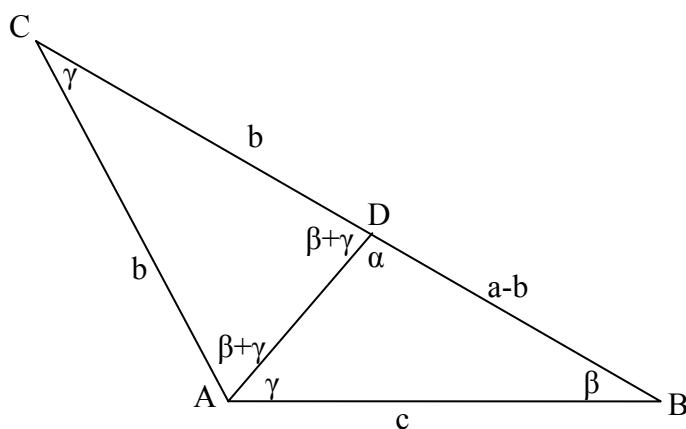
Otuda je $\sin \beta = \sin\left(90^\circ - \frac{3\gamma}{2}\right) = \cos \frac{3\gamma}{2}$ i $\sin \alpha = \sin\left(90^\circ + \frac{\gamma}{2}\right) = \cos \alpha = \cos \frac{\gamma}{2}$. Zatim po sinusnoj teoremi slijedi:

$$\frac{a}{b} = \frac{\sin \alpha}{\sin \beta} \Rightarrow \frac{9}{5} = \frac{\cos \frac{\gamma}{2}}{\cos \frac{3\gamma}{2}} = \frac{\cos \frac{\gamma}{2}}{\cos \frac{\gamma}{2} \left(4 \cos^2 \frac{\gamma}{2} - 3\right)}, \quad \text{a odatle se direktno dobije}$$

$$\cos^2 \frac{\gamma}{2} = \frac{8}{9} \Rightarrow \sin^2 \frac{\gamma}{2} = \frac{1}{9} \Rightarrow \cos \gamma = \cos^2 \frac{\gamma}{2} - \sin^2 \frac{\gamma}{2} = \frac{7}{9}.$$

Najzad, koristeći kosinusnu teoremu, imamo da je $c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cos \gamma = 81 + 25 - 2 \cdot 9 \cdot 5 \cdot \frac{7}{9} = 36$, znači $c = 6 \text{ cm}$. Površinu trougla možemo dobiti po formuli $P = \frac{bc}{2} \sin \alpha$, jer znamo da je $\sin \alpha = \cos \frac{\gamma}{2}$, a $\cos^2 \frac{\gamma}{2} = \frac{8}{9} \Rightarrow \cos \frac{\gamma}{2} = \sqrt{\frac{8}{9}} = \frac{2\sqrt{2}}{3}$, dakle $P = \frac{5 \cdot 6}{2} \cdot \frac{2\sqrt{2}}{3} = 10\sqrt{2}$.

Drugi način:

Neka je D tačka na stranici \overline{BC} , tako da je $\angle BAD = \gamma$. Obzirom da je $\alpha = \beta + 2\gamma$ slijedi da je $\angle DAC = \beta + \gamma$, pa je i $\angle ADC = \beta + \gamma$, jer je $2\beta + 3\gamma = 180^\circ$. Očito je trougao ADC jednakokraki, znači $\overline{AC} = \overline{DC} = b$, dok je $\overline{DB} = a - b$.

Trouglovi ABD i ABC su slični, pa je $\frac{c}{a} = \frac{a-b}{c} \Rightarrow c^2 = a^2 - ab = 81 - 45 = 36$. Dakle, $c = 6 \text{ cm}$. Površinu trougla možemo izračunati po Heronovoj formuli. Najprije, $s = \frac{9+5+6}{2} = 10$, pa je $P = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)} = \sqrt{10 \cdot 1 \cdot 5 \cdot 4} = \sqrt{5^2 \cdot 2^2 \cdot 2} = 10\sqrt{2}$.

2. Prvi način:

Stranice trougla su tangente tražene kružnice. Da bi prava $y = kx + n$ bila tangenta kružnice $(x - p)^2 + (y - q)^2 = r^2$ potrebno je da vrijedi uslov dodira $r^2(k^2 + 1) = (q - kp - n)^2$.

U slučaju prave $y + 8 = 0$ je $k_1 = 0$, $n_1 = -8$, pa iz uslova dodira slijedi

$$(1) \quad r^2 = (q + 8)^2 \Rightarrow r = q + 8 \vee r = -(q + 8).$$

Za pravu $3x - 4y + 7 = 0$ je $k_2 = \frac{3}{4}$, $n_2 = \frac{7}{4}$, pa je

$$(2) \quad 25r^2 = (4q - 3p - 7)^2 \Rightarrow 5r = 4q - 3p - 7 \vee 5r = -4q + 3p + 7$$

Za pravu $4x + 3y - 24 = 0$ je $k_3 = -\frac{4}{3}$, $n_3 = 8$, pa je

$$(3) \quad 25r^2 = (3q + 4p - 24)^2 \Rightarrow 5r = 3q + 4p - 24 \vee 5r = -3q - 4p + 24.$$

Sada kombinujući linearne jednačine iz (1), (2) i (3) tražimo p , q i r , ali tako da je $r > 0$. Dobija se jedino rješenje $p = 2$, $q = -3$, $r = 5$. Jednačina tražene kružnice glasi $(x - 2)^2 + (y + 3)^2 = 25$.

Drugi način:

Centar upisane kružnice u trouglu nalazi se u presjeku simetrala unutrašnjih uglova. Uzimajući u obzir da se koordinatni početak nalazi unutar trougla, jednačina simetraleугла kojeg određuju prave $y + 8 = 0$ i $3x - 4y + 7 = 0$ glasi:

$$\frac{y+8}{-1} - \frac{3x-4y+7}{-5} = 0 \Rightarrow 3x - 9y = 33 \Rightarrow x - 3y = 11.$$

Jednačina simetraleугла kojeg određuju prave $y + 8 = 0$ i $4x + 3y - 24 = 0$ glasi:

$$\frac{y+8}{-1} - \frac{4x+3y-24}{5} = 0 \Rightarrow -4x - 8y = 16 \Rightarrow x + 2y = -4.$$

Iz sistema jednačina $x - 3y = 11 \wedge x + 2y = -4$ lako se nađe da je $(x, y) = (2, -3)$. Dakle, $p = 2$, $q = -3$. Poluprečnik r možemo naći kao udaljenost tačke $S(2, -3)$ od prave $y + 8 = 0$, $r = \frac{-3+8}{1} = 5$. Jednačina tražene kružnice je $(x - 2)^2 + (y + 3)^2 = 25$.

$$3. \quad \frac{\sin x - 1}{\sin x - 2} + \frac{1}{2} \geq \frac{2 - \sin x}{3 - \sin x} \Leftrightarrow \frac{1 - \sin x}{2 - \sin x} + \frac{1}{2} \geq \frac{2 - \sin x}{3 - \sin x}.$$

Pošto je $2 - \sin x > 0$ i $3 - \sin x > 0$ za sve realne x , datu jednačinu možemo pomnožiti sa $2(2 - \sin x)(3 - \sin x)$, tako da je polazna nejednakost ekvivalentna sa:

$$\begin{aligned} 2(1 - \sin x)(3 - \sin x) + (2 - \sin x)(3 - \sin x) &\geq 2(2 - \sin x)^2 \\ \Leftrightarrow 6 - 2\sin x - 6\sin x + 2\sin^2 x + 6 - 2\sin x - 3\sin x + \sin^2 x &\geq 8 - 8\sin x + 2\sin^2 x \\ \Leftrightarrow \sin^2 x - 5\sin x + 4 &\geq 0 \Leftrightarrow (1 - \sin x)(4 - \sin x) \geq 0. \end{aligned}$$

Posljednja nejednakost očigledno važi za sve realne x , jer su oba faktora nenegativna.

Jednakost se dostiže ako je $\sin x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi$, $k \in \{0, \pm 1, \pm 2, \dots\}$.

$$4. \quad \sin^4 x + \cos^4 x + \sin 2x + a = 0$$

$$\Rightarrow (\sin^2 x + \cos^2 x)^2 - 2\sin^2 x \cos^2 x + \sin 2x + a = 0$$

$$\Rightarrow 1 - \frac{1}{2}\sin^2 2x + \sin 2x + a = 0 \Rightarrow \sin^2 2x - 2\sin 2x - 2a - 2 = 0.$$

Uzmimo smjenu $\sin 2x = t$. Tada je $t^2 - 2t - 2a - 2 = 0$. Diskriminanta ove jednačine je $D = 4 - 4(-2a - 2) = 8a + 12 = 4(2a + 3)$.

Ako je $a < -\frac{3}{2} \Rightarrow D < 0$, pa data jednačina nema realnih rješenja.

Ako je $a \geq -\frac{3}{2}$, tada je $t_{1,2} = \frac{2 \pm 2\sqrt{2a+3}}{2} = 1 \pm \sqrt{2a+3}$, znači $\sin 2x = 1 \pm \sqrt{2a+3}$.

Pošto je $1 + \sqrt{2a+3} \geq 1$, iz $\sin 2x = 1 + \sqrt{2a+3}$ možemo dobiti realna rješenja samo ako je $1 + \sqrt{2a+3} = 1 \Leftrightarrow 2a+3 = 0 \Leftrightarrow a = -\frac{3}{2}$.

S druge strane, $1 - \sqrt{2a+3} \leq 1$ za sve $a \geq -\frac{3}{2}$, pa jednačina $\sin 2x = 1 - \sqrt{2a+3}$ nema realnih rješenja ako je $1 - \sqrt{2a+3} < -1$. Ova nejednačina je ekvivalentna sa $2 < \sqrt{2a+3} \Rightarrow 4 < 2a+3 \Rightarrow 1 < 2a \Rightarrow a > \frac{1}{2}$.

Ukupno, zaključujemo da polazna jednačina nema realnih rješenja ako je $a < -\frac{3}{2}$ ili $a > \frac{1}{2}$, tj. $a \in \left(-\infty, -\frac{3}{2}\right) \cup \left(\frac{1}{2}, +\infty\right)$.

KANTONALNO TAKMIČENJE IZ MATEMATIKE

IV RAZRED

Srednjobosanski kanton, školska 2012/13. godina

1. Dokazati da je broj $3n^4 - 14n^3 + 21n^2 - 10n$ djeljiv brojem 12 za svaki prirodni broj n .
2. Dat je kompleksni broj $z = \frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$. Izračunati sve vrijednosti korjena $\sqrt[3]{\left(z + \frac{1}{z} + i\right)^5}$.
3. Ako dužine stranica nekog trougla čine geometrijsku progresiju, dokazati da je trougao čije su dužine stranica jednake dužinama visina polaznog trougla sličan polaznom trouglu.
4. Izračunati $L = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2+n)^{100} - n^{100} - 200n^{99}}{n^{98} - 100n^2 + 1}$.

Rješenja zadataka za IV razred

1. Dokažimo tvrdnju matematičkom indukcijom.

$$n=1 \Rightarrow 3n^4 - 14n^3 + 21n^2 - 10n = 0, \text{ dakle tvrdnja je tačna za } n=1.$$

Pretpostavimo da je tvrdnja tačna za neki prirodni broj $k > 1$, tj.
 $3k^4 - 14k^3 + 21k^2 - 10k = 12m, m \in \mathbb{N}$.

$$\begin{aligned} \text{Tada je } & 3(k+1)^4 - 14(k+1)^3 + 21(k+1)^2 - 10(k+1) = \\ & = 3(k^4 + 4k^3 + 6k^2 + 4k + 1) - 14(k^3 + 3k^2 + 3k + 1) + 21(k^2 + 2k + 1) - 10k - 10 = \\ & = (3k^4 - 14k^3 + 21k^2 - 10k) + 12k^3 - 24k^2 + 12k, \end{aligned}$$

pa imajući u vidu pretpostavku slijedi:

$$3(k+1)^4 - 14(k+1)^3 + 21(k+1)^2 - 10(k+1) = 12m + 12(k^3 - 2k^2 + k) = 12(m + k^3 - 2k^2 + k),$$

što znači da je broj $3n^4 - 14n^3 + 21n^2 - 10n$ djeljiv brojem 12 i ako je $n = k+1$. Prema principu potpune matematičke indukcije slijedi da je broj $3n^4 - 14n^3 + 21n^2 - 10n$ djeljiv brojem 12 za sve prirodne brojeve n .

$$2. z = \frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2} = \cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \Rightarrow \frac{1}{z} = \cos \frac{5\pi}{3} - i \sin \frac{5\pi}{3} = \frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2},$$

ili možemo to isto dobiti ovako:

$$\frac{1}{\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}} \cdot \frac{\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}}{\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}}{1 - \frac{3}{4}i^2} = \frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}.$$

$$\text{Dalje slijedi: } \sqrt[3]{\left(z + \frac{1}{z} + i\right)^5} = \sqrt[3]{\left(\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} + i\right)^5} = \sqrt[3]{(1+i)^5}.$$

Pošto je $(1+i)^5 = \left[\sqrt{2}\left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}\right)\right]^5 = \sqrt{2^5} \left(\cos \frac{5\pi}{4} + i \sin \frac{5\pi}{4}\right)$, slijedi:

$$\sqrt[3]{\left(z + \frac{1}{z} + i\right)^5} = \sqrt[3]{\sqrt{2^5}} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{4} + 2k\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{4} + 2k\pi}{3}\right), k \in \{0, 1, 2\}.$$

Ako je $k=0$, dobija se prva vrijednost korjena

$$\begin{aligned} w_1 &= \sqrt[6]{2^5} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{4}}{3} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{4}}{3}\right) = \sqrt[6]{32} \left[\cos \left(\frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{4}\right) + i \sin \left(\frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{4}\right)\right] = \\ &= \sqrt[6]{32} \left[\frac{\sqrt{6}-\sqrt{2}}{4} + i \frac{\sqrt{6}+\sqrt{2}}{4}\right] = \sqrt[6]{32} \cdot \sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{3}-1}{4} + i \frac{\sqrt{3}+1}{4}\right) = 2\sqrt[3]{2} \frac{\sqrt{3}-1+i(\sqrt{3}+1)}{4} \\ &= \sqrt[3]{2} \cdot \frac{\sqrt{3}-1+i(\sqrt{3}+1)}{4}. \end{aligned}$$

Ako je $k = 1$, dobijamo

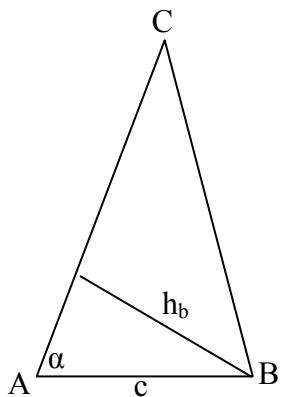
$$\begin{aligned} w_2 &= \sqrt[6]{2^5} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{4} + 2\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{4} + 2\pi}{3} \right) = \sqrt[6]{32} \left[\cos \left(\pi + \frac{\pi}{12} \right) + i \sin \left(\pi + \frac{\pi}{12} \right) \right] = \\ &= -\sqrt[6]{32} \left[\cos \left(\frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{6} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{4} - \frac{\pi}{6} \right) \right] = -\sqrt[6]{32} \left(\frac{\sqrt{6} + \sqrt{2}}{4} + i \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{4} \right) = \\ &= \sqrt[3]{2} \cdot \frac{\sqrt{3} + 1 + i(\sqrt{3} - 1)}{4}. \end{aligned}$$

Ako je $k = 2$, dobijamo

$$\begin{aligned} w_3 &= \sqrt[6]{2^5} \left(\cos \frac{\frac{5\pi}{4} + 4\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{5\pi}{4} + 4\pi}{3} \right) = \sqrt[6]{32} \left[\cos \left(2\pi - \frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(2\pi - \frac{\pi}{4} \right) \right] = \\ &= \sqrt[6]{32} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i \frac{\sqrt{2}}{2} \right) = \frac{2\sqrt[3]{2}(1-i)}{2} = \sqrt[3]{2}(1-i). \end{aligned}$$

3. Neka su a, b, c dužine stranica trougla, a h_a, h_b, h_c dužine odgovarajućih visina trougla i neka je $b^2 = ac$. Koristeći kosinusnu teoremu imamo:

$$a \cos \gamma + c \cos \alpha = a \cdot \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2ab} + c \cdot \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc} = \frac{a^2 + b^2 - c^2 + b^2 + c^2 - a^2}{2b} = b.$$

Otuda je $b^2 = b(a \cos \gamma + c \cos \alpha) = ac$, pa dijeleći ovu jednakost sa a slijedi:

$$b \left(\cos \gamma + \frac{c}{a} \cos \alpha \right) = c.$$

Prema sinusnoj teoremi je $\frac{c}{a} = \frac{\sin \gamma}{\sin \alpha}$, što povlači

$$b \left(\cos \gamma + \frac{\sin \gamma}{\sin \alpha} \cos \alpha \right) = c \Rightarrow b(\cos \gamma \sin \alpha + \sin \gamma \cos \alpha) = c \sin \alpha$$

$$\Rightarrow b \sin(\alpha + \gamma) = c \sin \alpha.$$

Pošto je $\sin(\alpha + \gamma) = \sin(180^\circ - \beta) = \sin \beta$, imamo da je

$b \sin \beta = c \sin \alpha \Rightarrow \sin \beta = \frac{c \sin \alpha}{b} = \frac{h_b}{b}$. Pri tome je iskorišteno da je $\sin \alpha = \frac{h_b}{c}$, što se vidi sa slike. Analogno je $h_a = b \sin \gamma$ i $h_c = b \sin \alpha$.

S druge strane, iz sinusne teoreme je $\sin \beta = \frac{b \sin \alpha}{a} = \frac{h_c}{a}$ i $\sin \beta = \frac{b \sin \gamma}{c} = \frac{h_a}{c}$.

Dakle, $\sin \beta = \frac{h_b}{b} = \frac{h_c}{a} = \frac{h_a}{c}$, što dokazuje postavljenu tvrdnju.

$$\begin{aligned} 4. \quad L &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2+n)^{100} - n^{100} - 200n^{99}}{n^{98} - 100n^2 + 1} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{100} + 100 \cdot n^{99} \cdot 2 + \binom{100}{2} n^{98} \cdot 2^2 + \dots + 2^{100} - n^{100} - 200n^{99}}{n^{98} - 100n^2 + 1} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{100 \cdot 99}{2} n^{98} \cdot 2^2 + \binom{100}{3} n^{97} \cdot 2^3 + \dots + 2^{100}}{n^{98} - 100n^2 + 1}. \end{aligned}$$

Ako ovaj razlomak skratimo sa n^{98} , očito u brojniku i nazivniku svi sabirci izuzev prvog će težiti ka nuli kad $n \rightarrow \infty$, tako da je $L = 100 \cdot 99 \cdot 2 = 19800$.